Володимир Матвієнко

До України — як до храму

ВОЛОДИМИР
МАТВІЄНКО

До України — як до храму

КИЇВ
НАУКОВА ДУМКА
2016

Матвієнко Володимир. До України — як до храму. — Київ: Наукова думка, 2016. — 152 с.

Назва збірки «До України — як до храму» говорить сама за себе, віддзеркалює громадянську позицію автора, письменника-патріота, сина українського народу. Крізь поетичні рядки простежується життєва й творча доля самого автора. Вірші вражають своєю щирістю, довірливою простотою та дивним національним колоритом.

До більшості поетичних творів цієї збірки написали музику відомі українські композитори, а виконували їх й нині виконують як знані, так і молоді співаки.

Автор адресує свою книгу широкому загалу читачів.

ISBN 978-966-00-1562-3

ВСТУПНЕ СЛОВО

Кожна людина, переходячи з одного вікового періоду до іншого, сприймає світ порізному. У дитинстві її уявлення про світ фіксуються вперше. Кажуть, що це сприйняття найбільш достовірне і залишається у пам'яті людини на все життя. Я досі не забув живі картини рідної поліської природи, чистої і швидкої течії річки Уж, вода якої була настільки прозора, що можна було бачити на дні риб та раків, а по берегах буяли світлою зеленню соковиті осока та лепеха. Десь на обрії стіною стояли вікові дерева, лише лісосмуги розділяли поля шелестом кучерявих берізок. Мені здається, що і небо в моєму рідному краю особливе, воно до цього часу віддзеркалює блакитні поліські озера, над якими літають великі зграї птахів. А повітря чисте, пахне сосною та різнотрав'ям.

Після чорнобильського лиха і ліси, і земля затихли, повільніше б'ється людське серце, оточене руйнівною радіацією, що вихолощує з пам'яті людини минуле. Згадуючи 1986 рік, я запам'ятав на все життя листопадовий сніг, що вкрив багатостраждальну землю, біль

у серці за людей, за себе, за свою родину які вже ніколи не повернуться до щасливого минулого з рідною природою та безпечною землею. Тільки тимчасове забуття відривало мене від думки про це страхіття, що забрало життя та здоров'я мільйонів людей. Їдучи в автівці трасою з Чорнобиля до Києва, я знову і знову згадував ті страшні «атомні» дні, які знівечили нашу землю. Хотілося кричати на весь світ, але до горла підкотився клубок образи, і сльози заливали обвітрене радіаційним повітрям обличчя. Цими почуттями сповнений «Монолог у дорозі з Чорнобиля»:

Біда, як кажуть, за бідою.
О, наша воле молода...
Де Прип'ять вчавилась водою,
Тепер чорнобильська біда.
Де важко людству і людині,
Хоч під ногами чуєм твердь.
Та розповзлась по Україні
Радіаційна тиха смерть.
Вона чигає і за мною,
Лягає тінню на чоло,
Де звіку понад Уж-рікою
Біліє і моє село.
Де червоніють краснотали,
Де чебреці війнуть з полів,
Там землю власну занедбали

Ті, хто душею обмілів.
Гіркої правди ніде діти —
Вона воскресне і з віків...
Біди чорнобильської діти
Ще проклянуть своїх батьків.
Чи вголос, разом, чи потроху,
Та меч прокляття прозвучить —
За нашу атомну Голгофу
І за останню смертну мить.
За всі гріхи, за всі спокути,
За все, що знищено дотла...
А так хотілось добрим бути —
Таким як мати привела.
Тож повторити знову мушу,
Гукнути словом до людей:
— Загляньте глибше — в серце, в душу,
Полуду скинувши з очей.
Зверніться в помислах до Бога,
Допоки чує небокрай,
Що в пекло — не одна дорога,
Тож на землі творімо рай.
Земля лиш пам'ять нам поверне —
Про всіх полеглих і живих...
Не заросте колючим терном
Стежина в ринвах польових.
І проведе мерщій до хати —
Чи в пізній, чи в ранковий час,
Щоб тільки правди не приспати —
Вона одна врятує нас.

Вона — і мужність, і розрада,
Вона, як совість, промовля.
Душа і доля наша — Правда,
А годувальниця — Земля.

Кожна людина має прагнути до освіти, до знань. Це аксіома людського існування. Проте не кожен може бути будівельником власної долі. Поєднання енциклопедичних знань з умінням різнопланово творити формує творчу людину та наділяє її мудрістю. Така людина не замикається на власному «ремеслі», хоч це важливо для фахівця, а «зазирає» в інші сфери людського буття, намагається дати оцінку суспільним процесам, виробити нову стратегію розвитку на засадах людяності та Божого благословення. Вона має бути чесною, насамперед із собою, працьовитою та совісною.

Філософією буття обдарувала мене мати. Виховуючи двох дітей без чоловіка, вона з ранку до вечора працювала на колгоспному полі та ще й займалась домашнім господарством. Через непосильні податки на фруктові дерева сад було вирубано. Залишилось лише декілька старих груш. Були часи, коли на трудодень з колгоспної комори жодних продуктів не видавали. Тому присадибна земельна ділянка була єдиним джерелом продуктів

харчування для селянина: картопля, зерно та овочі. Влітку у лісі збирали гриби та ягоди. Ніхто із селян не страждав на надлишкову вагу. Хліб та вода — ото й уся селянська їда.

Моя мама лише трохи вміла писати і читати, бо закінчила 3 класи церковно-приходської школи. Але Бог наділив її мудрістю. Вимагала від мене добре вчитись у школі, не лінуватися, не палити, не говорити непристойних слів. Її життєві поради щодо доброї поведінки, поважного ставлення до людей, старших за віком, стали для мене певним моральним кодексом, яким я керувався. Я бачив, які добрі стосунки були у мами із сусідами, іншими жителями села. Шанобливе ставлення до людини і доброта, мабуть, із генами передалися мені. Вона мене вчила: якщо можеш — допоможи людині. А якщо немає такої можливості, то це гріхом не буде. Я часто звіряю свої вчинки із маминою філософією. В селі її лагідно називали тітка Луца (Лукія). А я був Луцин син. Темі добра я присвятив пісню «Я з людьми поділюся добром»:

Я з людьми поділюся добром,
Щоб надія не згасла в людині,
Щоб вона проростала зерном,
Як одвіку було в Україні!

Поетична творчість розкрила мені світ, в якому ми живемо. Слова поета западають у свідомість, формують людську філософію, спрямовану на добро.

З досвіду прожитих років можу сказати, що витоки поезії — у місці народження її автора, це засвідчують вірші Тараса Шевченка, Івана Франка, Володимира Сосюри, Павла Тичини, Максима Рильського та багатьох українських поетів. Любов до рідної землі, до свого краю завжди поєднана з любов'ю до материнської мови, до її колискової пісні. Звідти й нині беруть початок струмочки моїх думок та пісень:

Я чую мелодію слова,
Що наче віщує погоду, —
То пісня моя колискова,
Що лине від роду до роду.
Домівка і сад, і діброва,
І материн голос у цвіті —
То пісня моя колискова,
Моя наймиліша у світі.

Поетична творчість стала для мене потребою життя, моїм Всесвітом. Для вченого Всесвіт — таємниця, а для поета — натхнення. Отже моє захоплення пізнанням Всесвіту надихнули мене на написання книги «Планета життя», де я намагався викласти своє розумін-

ня Всесвіту та буття на Землі. Епіграфом для збірки став вірш:

Мерцали звезды
миллиардами точек,
Я их считал до утра.
А где-то светилась моя заря
Под номером 6622.

«Мала планета 6622 відкрита 5 вересня 1978 року Н.С. Чорних у Кримській астрофізичній обсерваторії і названа на честь професора Володимира Павловича Матвієнка, відомого українського вченого в галузі економіки, поета, голови Правління Промінвестбанку України», — так написано у довідці про малу планету 6622 від 29 січня 1999 року. Діаметр планети 8 км, мінімальна відстань від Землі 217 млн км. Рішення Кримської астрофізичної обсерваторії було підтверджене відповідними міжнародними експертними організаціями з цих питань у Санкт-Петербурзі та Вашингтоні. Так мала планета 6622 Matvienko увійшла до регістру малих планет, відкритих людиною у Всесвіті.

Іноді, жартуючи, я кажу, що у моєму житті це єдиний випадок, коли я приватизував власність безплатно. Так я отримав іще один доказ того, що світ безмежний, він відкриває людині все нові й нові явища. На цій же космічній

хвилі була створена і пісня «Моя зоря», яку чудово виконала українська оперна співачка із світовим ім'ям, володарка Гран-прі та золотої медалі Міжнародного конкурсу імені Марії Каллас (Афіни) Ольга Микитенко:

Моя прекрасна зоре,
Ти сяєш звіддаля.
В твоє тепло і світло
Вбирається Земля.
Як ти мене чекала!
Як я до тебе йшов!
В служінні Україні
Зорю свою знайшов.

Моя перша поетична збірка «Люблю я свою Україну» побачила світ у 1997 році. Невеличка за розміром і обсягом вона містила 30 творів, проте можна сказати, що зібрані у ній вірші йшли поруч із моїм життям. До речі, вірш, який дав назву і самій збірці, давно покладений на музику, а пісня увійшла до репертуару багатьох відомих артистів України, стала популярною, здобувши всенародне визнання під назвою «В зеленім селі на Поліссі»:

Я заповідь мамину знаю —
То совість моя у житті.
То голос із отчого краю,
І з ним я — не у самоті.

Приходжу, немов до родини, —
І радість, і сум розділю...
На поклик іду до людини,
Свою Україну люблю.

Незабаром побачила світ ще одна моя поетична збірка — «На рідних роздолах» (Київ: Український письменник, 1999). Великим творчим поштовхом для її написання та видання стали добрі відгуки та рекомендації Дмитра Павличка та Миколи Сингаївського.

Поетична та пісенна творчість Володимира Павловича — то справді нев'януча крона у барвоцвітньому, розмаїтому небі української культури. Закорінена у багатостраждальному краю житньої і полинової древлянщини одвіку співучим словом, вона, слава Богу, не обминає найвіддаленіших околиць хлібодарної землі Шевченка, Франка, Лесі Українки. Та це й закономірно, адже кожна пісенна крапля повинна світитись до людей своїм чистим і ніжним звучанням.

МИКОЛА СИНГАЇВСЬКИЙ,
поет, лауреат премії імені Лесі Українки

Поезія — це музика, виражена в слові, а музика — це поезія, виражена в звуках. У пісні відбувається органічне поєднання мовномузичного матеріалу, яке народжує єдиний

художній образ. Історія українського народу відображена у численних піснях. Саме пісня супроводжує людину у найсуттєвіших подіях її життя — народженні, весіллі, жалобі. Через пісню виражені головні людські почуття: кохання, радість, туга, любов до рідної землі. Історично склалося так, що українці — народ надзвичайно обдарований та співучий. Українські голоси визнані у всьому світі як найкращі. Насправді, природа нашої землі народжує багатих на чудові голоси людей, але головне — особлива мелодійність української мови, якою хочеться співати, вкладаючи у спів усю душу, усе серце.

У своєму першому пісенному збірнику «Пісне моя зоряна» (Київ: Музична Україна, 2001) я намагався відродити жанр лірико-патріотичної пісні. Мої пісенні твори виконують знані українські оперні та естрадні співаки, серед яких народні артисти України Володимир Гришко, Фемій Мустафаєв, Олександр Гурець, Володимир Оберенко, Ніна Шестакова, Валентина Степова, Павло Дворський, Наталія Бучинська, заслужені артисти України Ірина Семененко, Надія Петренко-Матвійчук, Ольга Микитенко, Василь Волощук, Семен Торбенко, Ірина Шинкарук, Дмитро Яремчук, лауреати конкурсів Марта Спіженко, Ольга Ларіна.

Композитор, заслужений діяч мистецтв України Євген Пухлянко є співавтором багатьох пісень, створених на мої вірші, зокрема: «Чарівна мить», «Хлопці з України», «Літо», «Севілья», «Князю Володимиру».

Глибина почуттів і висота устремлінь — це поет Володимир Матвієнко. Гармонійна картина світу та життєдайна натхненність його поезії є тим плідним підґрунтям, яке живить пісенну творчість, споконвіку притаманну українському народу. Мені пощастило стати автором музики до пісень Володимира Павловича. Особливим акордом нашої спільної творчості вважаю патріотичну пісню «Князю Володимиру», яка з часу відкриття Михайлівського Золотоверхого собору велично звучить над величним містом Києвом.

ЄВГЕН ПУХЛЯНКО,
композитор, заслужений діяч
мистецтв України

Мої пісні лунали у Національній опері України, Національній філармонії України, Національному будинку органної та камерної музики України, Національному палаці мистецтв «Україна», театрах та будинках культури обласних центрів України, Культурному центрі України в Москві.

У 2001 році побачили світ пісенні видання «Душі моєї хвилювання» та цикл «Оберіг пам'яті» на музику народного артиста України Олександра Костіна у виконанні народного артиста України Фемія Мустафаєва у супроводі симфонічного оркестру Національної філармонії України під керуванням народного артиста України Миколи Дядюри. Однією з ліричних частин цього вокального циклу є твір «Небесний рушник»:

На рушнику вечірнього неба
Замерехтіли виткані зорі.
А вечір пахне димком і медом,
І молодик, як господар, в дозорі.
Він стоїть на сторожі любові,
Що, либонь, і йому не чужа.
Тож віддам я пошану свою рушникові,
Де любов — то небесна душа.

У 2008 році був надрукований мій новий збірник пісень «В серці маю Україну», до якого увійшли лірико-патріотичні пісні, вокальний цикл «Оберіг пам'яті», а також пісні для дітей та юнацтва.

Про дитячу творчість варто розказати окремо. Тридцять пісень на мої вірші, музику до яких написав композитор Леонід Попернацький, адресовано юним виконавцям. Вони створені з урахуванням можливостей малень-

ких артистів, які з задоволенням співають ці пісні на різноманітних фестивалях і концертах. У 2011 році вони були видані окремою пісенною збіркою «Планета моїх надій. 30 пісень для дітей та юнацтва».

Бути співавтором Володимира Павловича Матвієнка — велике щастя і одночасно постійний іспит на якість. Сподіваюсь, шанувальники пісенного жанру із радістю, як подарунок серця, сприймуть вихід у світ цієї талановитої збірки, яку і для себе вбачаю як Божу винагороду, життєву і творчу удачу. Вірю, що це видання стане у нагоді молодим музичним талантам України.

ЛЕОНІД ПОПЕРНАЦЬКИЙ,
композитор, лауреат міжнародних
і всеукраїнських конкурсів

Взагалі мені дуже пощастило як автору пісенних творів. Багато моїх пісень завоювали популярність в Україні. Наприклад, шкільний вальс «Школо моя» як узагальнений образ незабутнього випускного балу став актуальним для величезної кількості українських шкіл. Патріотична пісня «Сини України» посіла належне місце в репертуарі військових вокально-інструментальних ансамблів:

А кажуть, кордони прозорі
На рідних роздолах земних,
Над ними, над ними спалахують зорі,
Та сяйво холодне від них.
Воно крізь віки до людини
Щоночі летить з висоти...
Та будуть, та будуть сини України
Кордони завжди берегти.
Ми землю квітчаємо нашу,
Що здавна у ранах-рубцях,
Щоб звуки, щоб звуки козацького маршу
Солдати несли у серцях.

У своїй пісенно-поетичній творчості Володимир Павлович Матвієнко відродив дещо забутий жанр української лірико-патріотичної пісні. Як композитор — співавтор пісень відчуваю надзвичайні гордість і піднесення, коли бачу, як військовики незалежної України крокують під звуки маршу «Сини України», а багатотисячна молодь співає «Марш патріотів України».

ВОЛОДИМИР ОБЕРЕНКО,
народний артист України

Пісня «Стольний град Київ» неодноразово лунала у престижних концертах, завершувала урочисті мистецькі акції. Написана в жанрі вокальної балади, з використанням

широкого інтонаційного діапазону та виразного мінорно-мажорного забарвлення, вона набула значення гімну столиці України — міста Києва.

Золото сонця сяє в блакиті.
Пісня про Київ, наче молитва.
Краще на світі — київське небо.
Де б не бував я — лину до тебе.

Джерелом поетичного натхнення для мене завжди була любов до України, до рідного краю. У пісенній творчості я намагався увібрати все розмаїття співочої української мови. Саме так народилась пісня «Катерина»:

В неї брови чорні, очі голубі
Спалахом любові світяться тобі.
В серці запалала неземна зоря,
Наче Катерина юна з «Кобзаря».
Катерина, Катерина,
Катериночка...
Катерина, Катерина,
Україночка.

Однією з найперших пісень-переможниць на пісенних фестивалях і конкурсах стала пісня «Величаві Карпати», присвячена справжній перлині української землі — Карпатським горам, які зачаровують своєю незрівнянною красою.

Смерекові Карпати, заколисані сном.
України любов поїть душу вином.
Негаразди пройдуть, буде спокій і лад
Від кордону на Сході до сивих Карпат.

Мелодійна поетична мова української поезії, її схвильованість, чистота, щирість привернули увагу багатьох відомих митців, що обумовило створення пісень, які визначають самобутнє та яскраве обличчя українського культурно-мистецького сьогодення.

Поезія Володимира Матвієнка глибоко вразила мою душу своєю щирістю, довірливою простотою та дивним національним колоритом. Багато своїх віршів Володимир Павлович присвятив рідній Україні — величавій і незалежній Державі з великим історичним минулим і вірою в прекрасне майбутнє. В них безмежна любов і відданість, почуття гордості і велика пошана до тих, хто творив і творить історію України.

ОЛЕКСАНДР КОСТІН,
композитор, народний артист України,
лауреат Національної премії України
імені Т.Г. Шевченка

Перечитуючи поетичну творчість українських поетів чи слухаючи пісні у виконанні кращих співаків, ще раз переконуюсь, що кожен твір має своє глибоко національне чудо-

ве звучання, а разом вони складають історичний літопис народу. З роками людського життя і діяльності українська пісня була і залишається одним із першоджерел формування суспільного добра і доброчинності, патріотичних настроїв, благородних починань і пристрастей, а отже, і людського характеру, який уміє щоденну працю перетворювати у красу.

Від роду до роду, із покоління в покоління кожна людина має щось найдорожче, найсвятіше, тобто заповідане. Можливо, то була святиня духовного спадку чи матеріального, як, наприклад, материнська молитва чи вишиті її натрудженими руками рушники або ж насаджений та вирощений батьком сад. Прикладів більш ніж достатньо. Та найсуттєвіша, невід'ємна ознака тієї заповіданої коштовності, що вона — з родового коріння, а отже, то спадок багаторічної пам'яті, сказати б, глибинна, уже неперебутня історія в образах конкретних людей і подій:

Україно-мати, бережи синів, —
Родове коріння кленів, ясенів.
Чуєш, як виводять пісню солов'ї, —
То твої солдати, сіячі твої.

Варто наголосити, що ця лірико-патріотична пісня посіла належне місце в репертуарі вокально-інструментальних колективів та ан-

самблів. Скажімо, її чудово виконує славнозвісний дует відомих бандуристів — заслуженого діяча мистецтв України В. Горбатюка та народного артиста України В. Єсипка, а також юнацькі колективи — ансамбль бандуристів під керівництвом В. Іщенко «Соколики» музичної школи ім. Вільконського у Чернігові, учні молодших класів Олександрійської гімназії міста Києва, ансамбль «Козаченьки» в рідному селі Білка на Житомирщині, дитячі хори та ансамблі багатьох українських шкіл. Перелік виконавців гарного твору можна продовжувати.

Протягом багатьох століть український народ боровся за незалежність рідної країни. У цій боротьбі народжувалися пісні мужності, патріотизму, козацької доблесті. Особисто пишаюсь тим, що сьогодні для воїнів АТО — мужніх героїв України, її справжніх патріотів — лунають й мої ліриком-патріотичні пісні. Сучасним українським героям, які щохвилини ризикують своїм життям заради захисту нашої країни, я присвятив патріотичну пісню «Повертайтесь живими з війни»:

Повертайтесь живими з війни,
Матері й наречені чекають!
Наче квітку, надію плекають,
України найкращі сини,
Зажурились без вас ясени.

Ви здійснили присягу свою.
Перед ворогом, перед ордою.
Спільно волею стали твердою
У смертельнім нерівнім бою
За єдину могутню сім'ю!

Повертайтесь живими додому,
Не піддавшись сумлінню облуди,
Позабувши про біль і про втому.
Вас чекають врятовані люди.

Повертайтесь живими з війни
До щасливого, мирного дому,
України хоробрі сини,
Не віддавши звитяги нікому.

Пам'ятай, невгомонний сусід!
Козаки — споконвічні герої!
Захищатимуть, навіть без зброї,
Рідну землю і древній свій рід!
Забирайся з ордою на схід!

Ми запалимо волі зорю,
І збудуємо світла державу,
Де живеться щасливо по праву
І аграрію, і шахтарю...
Де не бути сатрапу-царю!

Своїми відважними, відчайдушними вчинками українські воїни-патріоти захищають та

рятують рідну землю. Тому для мене велика честь звернутися до наших героїв щирими словами вдячності:

Сини України!

Особисто дякую вам
за мужню службу Батьківщині.
За те, що не стали на коліна перед агресором,
не скорилися загарбнику і відстоюєте
кордони держави.
Сьогодні саме ваші серця творять
новітню історію України,
вашим незламним духом
відроджується нація.
Ваші імена вже оспівані у віршах
та закарбовані в історії України!
Слава Україні!
Героям слава!

ВОЛОДИМИР МАТВІЄНКО

ДО УКРАЇНИ — ЯК ДО ХРАМУ

Сльозу точу, але не плачу,
Я рідну Україну бачу,
Її народ, її багатство
Та ще людей високе братство.

П р и с п і в:

Щоб серце людям дарувати,
В біді народ не забувати,
А разом з ним у згоді жити,
Я ж колосок — від роду житній.

Сльозу точу, але не плачу,
Як пісню, Україну бачу.
Щаслива мить, що зве на подвиг, —
То кожен крок мій, кожен подих.

П р и с п і в:

Я родом з синіх гір Карпатських,
І пісня — це моє багатство.
Іду щодня у світлу браму —
До України — як до храму.

ЛЮБЛЮ Я СВОЮ УКРАЇНУ

Люблю я свою Україну,
Як матір, як неньку, люблю.
Ношу, мов під серцем калину,
Що квітне у ріднім краю.
А мати-журавка в зажурі —
Крізь вічні турботи й жалі
Навчала в ті роки похмурі
Робити добро на землі.

П р и с п і в:

Приходжу знов і знову до родини, —
Я з нею сум і радість розділю...
Щодня іду на поклик до людини,
Як матір, Україну я люблю.

Я заповідь мамину знаю —
То совість моя у житті,
То голос із отчого краю,
І з ними я не в самоті.
Збираю зерно до зернини,
До сонця виношу з пітьми.
На поміч спішу до людини,
Живу у братерстві з людьми.

П р и с п і в.

СВІТИ, СВІТИ, МІСЯЧЕНЬКУ

Світи, світи, місяченьку,
Козаку в дорозі.
Світи, світи, місяченьку,
Чумаку в обозі.

Світи волю, світи славу,
Здобуту в кайданах.
Світи, світи тверду волю
В чужинських навалах.

Світи, світи, місяченьку,
До схід сонця рано,
Доки стане Україна
Здобувати славу.

Світи, світи, місяченьку,
Во славу народу.
Будем пити нашу долю,
Як священну воду.

Світи, світи, місяченьку,
Для нашого люду,
Щоб погані яничари
Не занесли блуду.

Світи, світи, місяченьку,
Нашій Україні,

Щоби злидні поховати
В глибокій могилі.

Щоби неньку-Україну
Зірки обсипали,
Щоби наші козаченьки
Державу тримали.

В СЕРЦІ МАЮ УКРАЇНУ

Я люблю тебе справіку,
рідна Україно!
Наше поле і домівку,
й під вікном калину.
Та бажаю тобі, мамо,
і цвіту, і плоду,
Щоб співалося так само
на славу народу.

П р и с п і в:

Хто не любить Україну,
Той серця не має.
Хто не любить Україну,
Той душі не має.
А я маю Україну,
Бо душу я маю.
А я маю Україну,
Бо серце я маю.

Нагадаю знов і знову
давні заповіти,
Щоб священну пісню-мову
зберігали діти.
Щоб в роботі, як у пісні,
тебе прославляли,
Та щоб наші козаченьки
державу тримали.

П р и с п і в.

ЗАПОВІДАНЕ

Україно-мати,
        бережи синів, —
Родове коріння
        кленів, ясенів.
Чуєш, як виводять
        пісню солов'ї?
То ж твої солдати,
        сіячі твої.

Україно-мати,
        долю бережи, —
Щоб не впали хлопці
        на твоїй межі.
Мамо-Україно,
        ми ж не цвіт-полин,
За твою свободу
        станем — як один!

СИНИ УКРАЇНИ

А кажуть, кордони прозорі
На рідних роздолах земних,
Над ними, над ними спалахують зорі,
Та сяйво холодне від них.

Воно крізь віки до людини
Щоночі летить з висоти...
Та будуть, та будуть сини України
Кордони завжди берегти.

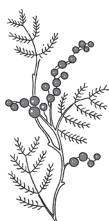
Ми землю квітчаємо нашу,
Що здавна у ранах-рубцях,
Щоб звуки, щоб звуки козацького
маршу
Солдати несли у серцях.

ЧОРНИЙ ВОРОН

Чорний ворон, чорний ворон
Над нами літає,
Крилом сизим, крилом сизим
Сонце застилає.
Україна, Україна
В тузі застогнала,
Своїх діток, своїх діток
Від зла захищала.

П р и с п і в:

Наш Майдан Україні
Дав дорогу в кращий світ,
Силу дав, щоб довіку
Не вмирав козацький рід.
Віру дав захищати,
Дав героям майбуття,
Щоб народ наш український
Йшов до гідного життя.

На Майдані, на Майдані
Люди повставали
І за волю — свою долю
Життя віддавали.
Чорний ворон, чорний ворон
Не буде літати.
Моя вільна Україна
Щастя буде мати!

ЗРАДНИКИ

Хай пам'ятають зрадники-іуди,
Що довели країну до війни.
Вони стріляють Україні в груди,
Вони на нашій ниві бур'яни.

Вони — нікчеми, злодії, приблуди
І небезпечні носії біди.
Країна зраду вибачать не буде
І не зупинить взятої ходи.

П р и с п і в:

Ганьба запроданцям, ганьба іудам,
Людська зневага їм вічно буде!
Стає на захист козацька лава!
Вкраїні слава! Героям слава!

З любов'ю в серці, заступив собою,
Герої, щільно стиснувши ряди,
Щитом ставали першими до бою
Країну рятувати від біди.

Цьому немає роду-переводу,
Про них пісні лунають навкруги,
Їх вічна слава в пам'яті народу,
Про це повинні знати вороги.

П р и с п і в.

ПОВСТАНЬ, УКРАЇНО!

Повстань, Україно! Розправ свої крила,
Єднаючи Захід і Схід!
Як воронів зграя, орди суне сила,
Щоб твій обірвати політ.
Як воронів зграя, орди суне сила,
Кривавий лишаючи слід!

П р и с п і в:

Повстань, Україно, велика, єдина!
Повстань, Україно, повстань!
Щоб кат не поставив тебе на коліна,
Сім'єю єдиною стань!
Щоб кат не поставив тебе на коліна,
Одною родиною стань!

Повстань, Україно, щоб слава воскресла!
Щоб сивий могутній Дніпро
Нас всіх об'єднав, наче сніп перевесло,
В родину одну на добро.
Нас всіх об'єднав, наче сніп перевесло,
Всю Київську Русь на добро!

П р и с п і в.

ПОВЕРТАЙТЕСЬ ЖИВИМИ З ВІЙНИ

Повертайтесь живими з війни,
Матері й наречені чекають,
Наче квітку, надію плекають.
України найкращі сини,
Зажурились без вас ясени.

Ви здійснили присягу свою, —
Перед ворогом, перед ордою
Спільно волею стали твердою
У смертельнім нерівнім бою
За єдину могутню сім'ю!

П р и с п і в:

Повертайтесь живими додому,
Не піддавшись сумлінню облуди,
Позабувши про біль і про втому,
Вас чекають врятовані люди.

Повертайтесь живими з війни
До щасливого, мирного дому,
України хоробрі сини,
Не віддавши звитяги нікому.

Пам'ятай, невгомонний сусід!
Козаки — споконвічні герої!
Захищатимуть, навіть без зброї,

Рідну землю і древній свій рід!
Забирайся з ордою на схід!

Ми запалимо волі зорю
І збудуємо світла державу,
Де живеться щасливо по праву
І аграрію, і шахтарю...
Де не бути сатрапу-царю!

П р и с п і в.

В ЗЕЛЕНІМ СЕЛІ НА ПОЛІССІ

В зеленім селі на Поліссі,
Де біла хатина в саду,
Де мати, неначе із пісні,
Хоч знала і горе, й біду.
Люблю я поліську природу,
Де ліс понад річкою Уж,
Де все і квітує, і родить,
І ти цю красу не поруш.

П р и с п і в:

Люблю я свою Україну,
Як матір, як неньку, люблю.
Цвіте в моєм серці калина —
Ота, що у рідним краю.

А мати-журавка в зажурі —
Крізь вічні турботи й жалі
Навчала в ті роки похмурі
Робити добро на землі.
Збирати зерно до зернини,
Виходить до сонця з пітьми,
На поміч прийти до людини
І жити у дружбі з людьми.

П р и с п і в.

Я заповідь мамину знаю —
То совість моя у житті,
То голос із отчого краю,
І з ним я — не у самоті.
Приходжу, немов до родини,
І радість, і сум розділю...
На поклик іду до людини,
Свою Україну люблю.

П р и с п і в.

МАКИ ЧЕРВОНІ

Маки червоні — вогонь на траві,
Маки червоні — земля у вогні,
Маки червоні наснились мені,
Маки червоні — наче спогад війни.

П р и с п і в:

Маки, маки, маки, маки червоні,
Ви — як символ тих літ
І як спогадів повінь.
Поклонімось землі,
Що квітує під небом високим,
Ви — як пам'ять в солдатських руках
Через пройдені роки.

Маки червоні на волі ростуть,
Маки червоні в надії цвітуть,
Маки червоні — то рідний мій край,
Маки червоні ти завжди пам'ятай.

П р и с п і в.

МАРШ ПАТРІОТІВ УКРАЇНИ

Кожен має істину збагнути —
Разом шлях верстати до мети.
Тільки патріотом мусиш бути,
Землю, як зіницю, берегти.

П р и с п і в:

За щастя народу, за світлую долю
Кріпи патріотів ряди.
За чистеє небо, за хлібнеє поле
Боротися будем завжди.

В наступі, в борні — не в обороні
Зло підступне обернути в прах,
Промінь сонця взяти на долоні,
Щоб душа цвіла і в небесах.

П р и с п і в.

Ми землі і сонця вірні діти
І навчатись прагнемо щомить
Разом з Україною мужніти,
Совістю і серцем їй служить.

П р и с п і в.

КНЯЗЮ ВОЛОДИМИРУ

Великий княже, велику силу
Ти Україні дарував,
Щоби народ твій волелюбний
Тебе довічно шанував.
Великий княже, велику долю
Ти напророчив крізь віки,
Щоб наша мати-Україна
Творила хліб свій залюбки.

П р и с п і в:

Квітчається земля священна,
Прослались далі сонцевісні,
Щоб Україна суверенна
Мужніла у житті і в пісні.

Великий княже, високе небо
Підняв ти мужньо на плечах,
Щоб зазоріла Україна,
Як наша воля у віках.
Великий княже, велику силу
Ти Україні дарував,
Щоби народ твій волелюбний
Тебе довічно шанував.

П р и с п і в.

ВЕЛИЧАВІ КАРПАТИ

Величаві Карпати — України краса.
Полонини і небо вмиває роса.
Вільні гори — твердиня святої землі.
Посміхнулись від серця Європи мені.

П р и с п і в:

Карпати, Карпати, Карпати,
Я ваша Вкраїна, я мати.
Карпати, Карпати, Карпати,
Судилось вам небо тримати.

Горді гори Карпати, неповторні щораз.
Та й на голос трембіти лечу я до вас.
І неначе навік душу вам віддаю,
Мов на зламах Карпатських, над світом стою.

П р и с п і в:

Карпати, Карпати, Карпати,
Я ваша Вкраїна, я мати.
Карпати, Карпати, Карпати,
Я з вами назавжди, Карпати.

Смерекові Карпати, заколисані сном.
України любов поїть душу вином.
Негаразди пройдуть, буде спокій і лад
Від кордону на Сході до сивих Карпат.

П р и с п і в:

Карпати, Карпати, Карпати,
Я ваша Вкраїна, я мати.
Карпати, Карпати, Карпати,
Нікому вже вас не здолати.

МОЄ ПОЛІССЯ

Хай на землю упала вже осінь,
Тепле літо несу на чолі.
Над землею поліською — просинь
Бережу, наче пам'ять Землі.

П р и с п і в:

Я думками лечу до села —
Там дитинство моє за літами,
Там добро і любов — два крила,
Що мене підняли над світами.

Моя пам'ять, як сонце в непогоду,
По краплині висвічує знов
Кожну стежку мого родоводу,
Кожний зацвіт лугів і дібров.

П р и с п і в.

Все для мене тут рідне і звичне —
Яснозоро думкам і чуттям.
Це Полісся моє споконвічне
Перевите добром і чуттям.

П р и с п і в.

ЗА ТИХ, ХТО ТВОРИТЬ УКРАЇНУ

П р и с п і в:

За тих, хто творить Україну —
В роботі, в творчості, в житті,
Хто в серці лиш одну-єдину
Несе її на видноті.

Хто в кожній справі бізнесовій
Себе на терен скрізь веде:
Працює мудро і на совість,
Гартує серце молоде.

П р и с п і в.

Не довіряючи підлоті,
Живе, як суджено, як є:
Себе знаходить у роботі
І людям щастя додає.

П р и с п і в:

За тих, хто творить Україну —
В роботі, в творчості, в житті,
Хто в серці лиш одну-єдину
Несе її на видноті, на видноті.
Будьмо, гей! (2)
Будьмо, гей, гей, гей!

СТОЯТЬ НА РЕЙДІ КОРАБЛІ

Стоять на рейді кораблі,
А чайки кличуть в море.
Цілуй, цілуй, цілуй її,
Допоки світять зорі.

Покличе море моряка,
Коли прийде світанок.
Цілуй, цілуй, цілуй її,
Бо скоро буде ранок.

Дівчина в море проведе
Його у путь далеку,
А по весні вернеться він, —
І прилетять лелеки.

КАТЕРИНА

В неї брови чорні, очі голубі
Спалахом любові світяться тобі.
В серці запалала неземна зоря,
Наче Катерина юна з «Кобзаря».

П р и с п і в:

Катерина, Катерина,
Катериночка...
Катерина, Катерина,
Україночка.

Усмішка яскрава, лагідна душа —
Вабить, серце крає квітом спориша.
І краса дівоча сяє, не згаса,
Наче Катерина юна з «Кобзаря».

П р и с п і в.

Щиро покохала, душу віддала,
Бо любов дівочу стримать не змогла,
Пісня ніжно лине і веселка гра,
Наче Катерина юна з «Кобзаря».

П р и с п і в.

СИБІРСЬКИЙ ВАЛЬС

Наче від болю стогнала земля,
Що українці Сибіром долали.
Кращих із кращих синів звіддаля
Сталінські кати на муки погнали!

П р и с п і в:

Ой не сійте лиходійства,
Кляті вороженьки,
Бо візьмуть і вас в неволю
Наші козаченьки.
Ой не пийте крові з люду,
З неньки-України,
Бо сконаєте нівроку
Від Божого гніву!

А по Сибіру хурделиця зла
Вальсом сибірським снігами кружляє,
І у танок передсмертний вона
В'язнів до одного всіх забирає.

П р и с п і в.

КОЗАЦЬКА ДОЛЯ

Сьогодні знов тумани в берегах,
А спогади, як вершники в степах.
Душа моя летить до тебе знов,
Окрилення моє — моя любов.

П р и с п і в:

Ой пісня-доле, моя воленько,
Ласкава будь зі мною, доленько.

Козацька пісня славна у віках,
Несу її у серці і в думках.
А ти про мене, любий, не забудь,
Доріженька моя — терниста путь.

П р и с п і в.

Згадаємо, братове, козака,
Весела в нього доля і гірка.
Душа моя летить до нього знов,
Окрилення моє — моя любов.

П р и с п і в.

ГОЛОС ДИВОКРАЮ

Краю рідний, древлянська земля.
Пахнуть хлібом поля і лугівка.
І сьогодні мене окриля
Праслов'янське село — моя Білка.

Наче небо, заквітнуть льони,
Зачаровані співом блакиті.
Тут з дитинства гаї і лани —
Найрідніші для мене у світі.

П р и с п і в:

Під рідним небом між людьми живу,
Голубить сонце очі і траву.
Тож квітнуть мої думи і чуття
З дитячих років і на все життя.
Тому для мене зблизька і здаля
Колиска долі — батьківська земля.

Знову птахом лечу я сюди —
До криниці свого дивокраю...
Чую голос родинний завжди,
Кожну стежку там знову пізнаю.

П р и с п і в.

УКРАЇНСЬКИЙ КОРОВАЙ

Хліборобський коровай —
То щорічний урожай.
Хліборобські мозолі —
Хліб у домі на столі.

П р и с п і в:

Каже татко, кажуть люди:
Буде хліб — то й пісня буде.
То ж довічний голос поля,
Бо співуча наша доля.

Хліборобська пісня враз
Долетить, мов птах, до нас —
Про багатий урожай,
Про щасливий рідний край.

П р и с п і в.

ТВОРІТЬ УКРАЇНУ!

Ми з попелу щоразу поставали,
Мов промені у вранішній імлі.
Нас бурі у негоду колисали,
Та ми живучі соками Землі.

П р и с п і в:

Ми — ті, хто творить Україну
В роботі, в творчості, в житті,
Хто в серці лиш одну єдину
Несе її на видноті,

Хто в кожній справі, в кожнім слові
Себе на терен скрізь веде,
Працює чесно і на совість,
Гартує серце молоде!

Живем твоїм безсмертям, Україно,
Блакить несем у сяючих очах,
Щоб ти не всохла, рідна тополино,
Щоб корінь від спекоти не зачах.

П р и с п і в.

Щоб ми до тебе, хато білостінна,
Щораз верталися з важких доріг —
І в радощах ставали на коліна,
Цілуючи сльозою твій поріг.

П р и с п і в.

СОНЯЧНА ПІСНЯ

Зазирнуло сонце у віконце —
Привітало нас із днем новим.
І від цього заспівало серце,
І птахи щебечуть разом з ним.

Усміхаюсь людям-перехожим,
Усміхаюсь квітам і птахам,
Кожен день святковим бути може,
З ним мої вітання, друзі, вам!

П р и с п і в:

Бажаю вам щастя,
Бажаю здоров'я,
Щоб радістю повнились ваші серця!
Бажаю вам, друзі, щасливої долі,
Нехай процвіта Україна моя!
І буде і щастя,
І буде здоров'я,
І радість наповнить всі наші серця!
І знаю, що буде добрішою доля,
Коли розквіта Україна моя!

Хмари в небі котяться повільно,
Світ довкіл барвисто виграє...
Я щаслива, що живу я вільно,
І що Україна в мене є!

Процвітала щоб країна мила,
Мусим знати істину просту:
Всі ми разом — це велика сила,
Тож працюймо на свою мету!

П р и с п і в.

ДОРОГА СПОГАДІВ МОЇХ

Знов поліське село моє Білка
Пригадалось, як щасна мить.
Там дитинства мого сопілка
Ще всіма голосами дзвенить.

П р и с п і в:

Варшавська траса —
Шлях до Білки,
Дорога спогадів моїх...
Крило зорі і перепілки
Та краєвидів лісових.
Мозаїка краси і світу
На серце променем лягла.
Та землю, в помислах зігріту,
Несу від рідного села.

Там і досі я в дружбі з вітрами —
І за ними лечу навздогін...
Вишумовує повінь ярами, —
Аж у небі стоїть передзвін.

П р и с п і в.

СЕВІЛЬЯ

Севілья — красуня з Бразилії —
В любові, як квітка, цвіла,
В житті не шукала ідилії,
Веселої вдачі була.
Красою усіх чарувала
Під небом південних заграв,
Як пташка, до світу співала,
За неї усе б я віддав.

П р и с п і в:

Севілья, Севілья,
Севілья — чарівне жіноче ім'я.
Севілья, Севілья,
Севілья — відрада моя!

У танцях палких карнавальних
Завжди тільки першою була.
І в зустрічах пізніх та ранніх,
Як свято, любов берегла.
Севілья — красуня з Бразилії —
Як квітка, в любові цвіла,
В житті не шукала ідилії,
Веселої вдачі була.

П р и с п і в.

СТОЛЬНИЙ ГРАД КИЇВ

Місто величне —
Стольний град Київ.
Сяє в обличчя
Сонце надії.
Києве рідний,
Саде квітучий,
Здалеку видно
Київські кручі.

П р и с п і в:

Золото сонця сяє в блакиті.
Пісня про Київ, наче молитва.
Краще у світі — київське небо.
Де б не бував я — лину до тебе.

Друзів стрічає
З повною честю.
Любий Хрещатик,
Храми Печерська,
Слово Тараса,
Дзвони Софії,
Ви є окраса
Гордої мрії.

П р и с п і в.

Ти променистий
В будні і свята.
Лине над містом
Пісня крилата.
Ти — за свободу.
Ти — за родину.
Гордість народу,
Честь України.

П р и с п і в.

ПІСНЕ МОЯ ЗОРЯНА

Будь мені розрадою,
пісне моя зоряна,
Почуттями, мріями
звіку розпросторена.
Будь мені краплиною,
що снагою сповнена,
Що в дорозі стомлена,
а в душі оновлена.

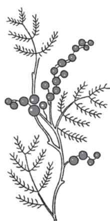
У трудах і труднощах
будь мені підмогою,
А в розлуці з друзями
стань мені дорогою.
Будь мені дружиною,
вірна моя, суджена,
Що весела в радощах,
а в печалях — стужена.

Будь мені коханою,
будь мені веснянкою,
Серед літа-щебету —
пташкою вівсянкою.
Будь моєю долею,
звіку розпросторена,
Будь мені розрадою,
пісне моя зоряна.

МАДРИД

У небі зорі мерехтіли,
Не знаючи земних турбот,
А ми в Іспанію летіли,
Де не зустрів нас Дон Кіхот.
Мадрид світився вже вогнями
І таємничий був здаля.
Земля виднілася під нами,
І кликала чужа земля.

П р и с п і в:

Іспанія!
Високе небо — то Іспанія.
Іспанія!
Гаряче сонце — то Іспанія.
Іспанія!
Ми ще згадаємо Іспанію.
Іспаніє,
Тобою сповнена душа!

Хвилює серце, мов корида,
Земний і неповторний рай.
Ми не натішились Мадридом,
А вже співаємо «прощай».
І лиш земля аеродрому
Відлуння чула під крилом.
Колись Іспанію знайому
Ми ще згадаємо добром.

П р и с п і в.

КОРІННЯ СУОМІ

Я все це бачив, здається,
І соснам співав осанну...
А хмари, немов суденця,
Напевне, пливуть з океану.

П р и с п і в:

Країна озер і сосен —
З ласкавим ім'ям Суомі...
Ліси та озерна просинь
З дитинства мені знайомі.
Ще квітень лютує вітрами
І сніжно в небеснім огромі.
Та ходить весна між борами,
А сосни — то сни Суомі.

Земля, мов тверდь, тут кам'яниста,
Вода тут не точить каміння.
Тут вітер викреше іскру,
Та як виживає коріння?

П р и с п і в.

ПАРИЖ КАШТАНОВИЙ

Каштани, каштани, каштани,
В Парижі ви також каштани.
Каштани, каштани, каштани,
І тут, наче вдома, ви з нами.

Каштани, каштани, каштани,
Ви нас восени зустрічали.
І з вами, каштани, каштани,
Поля Єлисейські рідніші нам стали.

ЗЕМЛЯ МОЇХ БАТЬКІВ

Європа, Європа —
Народів сім'я,
А в центрі Європи —
Вкраїна моя.
Земля всеплодюща
Садів та пшениць,
Карпат смерекових,
Донецьких зірниць,

Вогнів Придніпров'я,
Херсонських степів,
Де чути розгомін
І хвиль, і вітрів.
Мов сонце, заграва
У небі встає,
То в домнах Кривбасу
Метал виграє,

І чують подільська,
Полтавська земля,
Що їх Запоріжжя
Вітає здаля.
Радіє поліська
Моя сторона —
«Козацького маршу»
Не мовкне струна.

І ти, юний друже,
Завжди пам'ятай:
То все Україна,
Наш сонячний край!
І ти, юний друже,
Завжди пам'ятай:
То все Україна,
Наш сонячний край!

ДІВЧИНА-КРАСА

У світі царства і любові
Не згасне чарівна краса —
На Україні кольоровій
Благословили небеса.
Тебе кохає кожний ранок,
Кохає день, кохає ніч,
І я тебе завжди кохаю,
Бо іншої не уявляю.

П р и с п і в:

Моя ніжна, моя мила,
Як вранішня роса,
Що сонцем освітила!
Неповторна, негасима,
Душа любові, дівчина-краса,
Зоря моя єдина!

Яскраву посмішку я бачу,
Очей безмежних глибину —
Так радісно мені, неначе
У сні літаю й наяву.
Твоя краса, немов природа,
Радіє променем тепла,
І я тебе завжди чекаю,
Бо іншої не уявляю.

П р и с п і в.

І де б не мандрував я світом,
В яких країнах і містах,
Твоя краса зігріта літом
На українських берегах.
Ця неповторність, наче світло,
З великим серцем і добром.
Тебе завжди я зустрічаю,
Бо іншої не уявляю.

П р и с п і в.

ДІВКА-ЛИХОДІЙКА

Любив собі пан дівчину, —
Вона ж його не любила.
Дарував він їй прикраси,
Вона їх носила.
Дівка наїдалась та ще напивалась,
І плелась собі до хати хлопця
пригортати.

П р и с п і в:

Що то за дівчина, що пана дурила,
Чистила кишеньки, бо він
багатенький.

Якось пан цей розгнівився —
Узяв собі та й напився.
Геть з очей моїх, кохана, —
В тобі помилився.
Дівчина збагнула, сльозу проковтнула.
Вже багатства їй не бачить — он що воно
значить.

П р и с п і в.

То ж шануй, панове, прошу,
Свою гордість, мов жар-птицю.
Та за свої круті гроші

Не хапай спідницю.
Дівка вередлива дурником зробила
І, забравши гроші й злото, пана
розорила.

П р и с п і в.

БІЛКІВСЬКЕ НЕБО

Білка — село на Поліссі —
Доля моя колискова.
Може, озветься у пісні,
Наче зоря вечорова.
Спогади збудить юначі,
Що не осипались літом.
Десь перепілка заплаче —
Треба прощатися з літом.

П р и с п і в:

Тут мені знайома кожна гілка,
Що з дитинства в пам’яті зберіг.
Знов і знову кличе рідна Білка
Хати материнської поріг.

Сонце заграло в росині,
День, як веселка довкола.
Мудрістю в душу хлопчині
Дивиться білківська школа.
Роки, мов думи досвітні,
Вже зацвіли сивиною.
Де б не бував я у світі —
Білківське небо зі мною.

П р и с п і в.

СПОГАДИ

До пралісів і рік Полісся
Лечу думками до села.
Мої дороги простяглися
В добрі й любові — два крила.
Там чисте небо і дорога,
Там яснозорі почуття.
Кудись біжить ріка розлога
Моєї правди і життя.

П р и с п і в:

Мрію туманами осені.
Літо минуло давно.
Спогади, спогади, спогади —
Ніби черлене вино.
Мрію туманами осені.
Давнє наснилось в красі.
Спогади, спогади, спогади —
Наче лелеки в росі.
Мрію туманами осені.
Давнє наснилось в красі.

Лунай, моя осіння музо,
В душі прекрасне не мине.
Мої нові і давні друзі,
Земля і небо в нас одне.

Та тільки спогад розповився,
І все минуле ожило:
І сонцем скроплене Полісся,
І знов лелеки над селом.

П р и с п і в.

СРІБНА ТОПОЛИНА

Срібна тополино, чом така сумна?
Вже не за горами молода весна.
То для всіх жадана зоряна пора,
Вітер срібнокрилий прилетить з Дніпра.

П р и с п і в:

Зашуми, тополе-тополино,
Під моїм засмученим вікном..
Душу привітай, немов дитину,
Зелен-віттям, цвітом і добром.

Зацілує віття, щоб і лист воскрес,
Щоб здіймалась крона стрімко до небес,
Щоб несла ту радість птиця на крилі,
Наче пісню-долю рідної землі.

П р и с п і в.

ЛІТО

В небо літнє, в небо чисте
Прагнуть сосни променисті
І зеленими гілками
Гомонять собі з вітрами.

П р и с п і в:

О духмяне, щедре літо
Все у зелень перелито.
Там, кохана, ми з тобою
Щиро марили любов'ю
І, забувши про турботи,
Слухали пташині ноти.
Там життя мажорні гами —
Їх співали ми вустами.

Нам здавалось, не пташина,
А співає синя днина,
Що під небом даленіє,
Що дарує нам надії.

П р и с п і в.

В небо літнє, в небо чисте
Прагнуть сосни променисті
І зеленими гілками
Гомонять собі з вітрами.

П р и с п і в.

ШИЛА

Світився місяць нам на Майні,
І ніч, мов зорями, цвіла.
Там у турецькім ресторані
Вечерять Шила подала.

П р и с п і в:

Ах, Шила, Шила, Шила,
Ти би з Україною назавжди
подружила.
Твої карі очі
І брови дівочі
Нашу б Роксолану
Не ввели в оману.

Твій ніжний погляд — щира ласка,
Хоч мрієш, певно, про своє...
Турчанко, ти сама, мов казка,
Що вмить реальністю стає.

П р и с п і в.

ЧАРІВНА МИТЬ

Та мить була неждане диво —
З'явилась ти в сосновім лісі.
І небо зорі засвітило,
Бо ти ішла, немов із пісні.

П р и с п і в:

Сосновий ліс, сосновий ліс,
сосновий ліс
Мені любов, мені любов твою
приніс.
На мить з'явилась ти, як диво
неземне,
Люби мене, люби мене, люби
мене.

Моя любов — зоря незгасна,
П'янить, бентежить мені груди.
Неждану мить, святу й прекрасну,
Я вже ніколи не забуду.

П р и с п і в.

ТЕРЕН-ЖИТТЯ

Життя — не асфальтна дорога,
Не стрічка, що стелиться легко.
Життя — то щоденна тривога,
То серця невтомного клекіт.
Серця невтомного клекіт.

П р и с п і в:

Терен-життя!
Терен, терен — життя!

Життя — крутосходи тернові,
Щоб тільки надії не згасли,
Та ще боротьба до крові, —
Щоб вижити і не впасти.
Вижити і не впасти.

П р и с п і в.

КАЛИНА

Травень — місяць любові — дарувала
весна,
Твоє серце здолав, як великую повінь,
І у світ я розніс той весняний твій
промінь.
Моя доля людська — то Галина моя.

П р и с п і в:

Знову літо прийде,
Знов калина цвіте,
Знов духмяна, духмяна,
Своїх діток збере
На весільний наш ранок.

Ти — берізка моя, ти — подруга моя,
Ти — дружина моя, а без тебе — недуга.
Я — надія твоя, твого серця опора,
І ніхто у житті розлучити не зможе.

П р и с п і в.

ТРИ ВЕСНИ

Три весни, три весни, три весни
У життя моє разом прийшли
І крізь грозяні ночі і сни
Три весни у трицвіт зацвіли.

П р и с п і в:

Найперші проліски весни
В обіймах сонця і блакиті
Коханим радість принесли —
І потепліло в цьому світі.

Кожна мала свої кольори
І цвіла, мов дівча на порі.
Сонце всім дарувало тепло.
Кожній сонячно, світло було.

П р и с п і в.

В барвінковім — у рідним краю
Обнімали ми землю свою.
Я, і сонце, і третя весна,
Та, що в серці назавжди одна.

П р и с п і в.

ОДВІЧНИЙ ГОЛОС

Попіл смерті стукає у скроні,
Обпікає серце і долоні,
Знов нагадує про землю отчу,
Про молитву древню і пророчу,
Знов нагадує про землю отчу,
Про молитву древню і пророчу.
Щоб вона озвалась в Україні —
У душі моєї Берегині.

Щоб одвічним голосом молитви
Причащалися батьки і діти.
Щоб молитва та дітей гойдала
І до зір онуків підіймала,
Щоб світилась, мов ріка розлога,
Нам до щастя вірності дорога,
Щоб несли у пам'яті довіку
Україну, Матір і Домівку.

ТРАВИ

По життю великому травами ходжу,
У росі купаюсь, воленьку сталю,
З вітром розмовляю, мріями ділюсь,
Хочу розгадати долю я свою.

П р и с п і в:

Трави, цвітом золота покриті,
Ще не скошенії трави,
Ще росою вмиті.
Трави, заколисані вітрами,
Ще не скошенії трави,
Ще росою вмиті.

Бачу вас, милуюсь в рідному краю,
Пронесу крізь серце молодість, красу.
Хоч і осінь прийде, і покосять трави,
А весною з сонцем ви рясніші стали.

П р и с п і в.

МОЯ ЗОРЯ

У сонячній системі
Знайшлась зоря нова
Під номером звичайним —
Шість, шість і двадцять два.
Ту недосяжну зірку
Шукав на небі я,
А їй дали навіки
Просте моє ім'я.

П р и с п і в:

Планета, планета,
В тобі моє ім'я.
Планета, планета,
Я — твій, а ти — моя.
Планета, планета
В сузір'ї золотім.
Планета, планета,
Служи моїй меті!

Моя прекрасна зоре,
Ти сяєш звіддаля.
В твоє тепло і світло
Вбирається Земля.
Як ти мене чекала!
Як я до тебе йшов!
В служінні Україні
Зорю свою знайшов.

П р и с п і в.

ГРЕЦЬКА ОДІССЕЯ

В Афінах я, хоча не Одіссей,
Та Грецію для себе відкриваю.
Вона ж назустріч крізь віки несе
Живучу мудрість еллінського краю.

П р и с п і в:

Тут море грає барвами всіма,
Змиває давню і спекотну втому,
Воно життя у греків обійма
І до рибальського заходить дому.

Біляве місто... Наче у фаті,
На берег моря вийшла наречена.
Мов білий корабель, пливе у висоті,
Де небо пам’ятає плин ковчега.

П р и с п і в.

До моря ми прийшли від суєти,
Та не забули про земні Афіни.
Сповна я випив чашу самоти,
А в серці чую ласку України.

П р и с п і в.

В Афінах я, хоча не Одіссей,
Красу життя для себе відкриваю.
Вона ж назустріч крізь віки несе
Живучу древність еллінського краю.

П р и с п і в.

НА БЕРЕЗІ АТЛАНТИКИ

На Заході далекому,
В англійській стороні,
На щастя, довелося
Побути і мені.

П р и с п і в:

На березі Атлантики
Я з друзями стояв
І вітру атлантичного
На добру згадку взяв.
А море закипало —
Змішався шторм і штиль,
І небо гомоніло
Живим прибоєм хвиль.

Лише мовчали скелі,
І думалось мені,
Що так любов нуртує
В душі моїй на дні.

П р и с п і в.

КИЇВСЬКЕ НЕБО

Рідний наш Києве,
Саде квітучий.
Звіку омріяні
Київські кручі.
Щирою шаною
Ти нас віншуєш,
Цвітом каштановим
Серце чаруєш.
Київське небо.

Києве-ратнику,
З повною честю
Сяєш Хрещатиком,
Вабиш Печерськом.
В кожній обнові
Славен трудами.
Вічній любові
Освітлюєш брами.
Київське небо.

Києве зоряний,
Завжди зі мною...
Небо озонове
Над головою.
Був ти величний,

Був ти грозовий.
Сонце — в обличчі.
Мужність — у слові.
День твій від роду —
Поступ людини.
Гордість народу,
Честь України!
Київське небо.

ПОЛІСЬКІ В'ЯЗИ

Поліські в'язи терпли на морозі,
Шуміли в них розлючені вітри.
А я стояв на маминім порозі,
І кожен спомин душу знов ятрив.
Дерева ті про матір нагадали,
Її зоря не згасне у віках.
Вони в біді самі не раз ридали,
Та сліз ніхто не бачив на гілках.

П р и с п і в:

Материн поріг бачу знов і знов,
Там зоря дитинства не загасне.
Там літа мої, що з лугів, з дібров,
Сняться й досі білоцвітним рястом.

Вслухаюсь я у шум дерев зимових,
Що змалку мені рідні в цім краю.
Відкривши серце їхній мужній мові,
Сльозу сховав... І мовчкома стою.
Поліські в'язи терпли на морозі,
Шуміли в них розлючені вітри.
А я стояв на маминім порозі,
І кожен спомин душу знов ятрив.

П р и с п і в.

ХЛОПЦІ З УКРАЇНИ

Хлопці з України,
Слово це про вас.
Живете в Торонто
В різноликий час.
Живете ви гарно
У чужім краю,
В праці прикрашаєте
Землю не свою.
Чесна ваша праця
Шани додає,
Хоч думками зважує
Кожен про своє.

П р и с п і в:

Світиться Торонто
У вечірній млі.
Завтра буде свято
І на цій землі.

Та згадає кожен
Свій далекий край...
Земле, мати рідна,
Знов синів стрічай.

Мов надія світла,
Спалахне зоря.

Піснею прилине
Слово Кобзаря.
І збентежить душу,
Зачарує знов
Материнське слово —
Вічне, як любов.
Забринить до світу
Добродійна вість...
Про людей веселих
Пісня розповість.

П р и с п і в.

ПРОВОДЖАЛИ МАТІР

Проводжали матір в путь останню,
У журбі прощались назавжди.
Вже не зустрічати їй світання,
Не збирати восени плоди.

П р и с п і в:

Мамо, сива горлице поліська,
Як ти натрудилась за життя!
Може, скаже дума українська,
Що тобі не буде забуття.

Добре слово в пам'яті озветься,
І тебе довіку не забуть.
Вірю, що з матусиного серця
Спомини до світу проростуть.

П р и с п і в.

Ще не раз тебе згадають люди,
Оживе твій образ крізь літа,
Доки пам'ять між людьми пребуде,
А вона довічна і свята.

П р и с п і в.

ПЛАКАЛА БЕРІЗКА

Плакала берізка у квітневім лісі,
З неї сік точився, як сльоза по листі.
Наче кров із рани, — боляче дивиться,
Плакала берізка — ніжна, білолиця.

П р и с п і в:

Берізка плакала, плакала, плакала,
А сльози капали, капали, капали.
Берізка плакала, неначе дівчина,
Берізка плакала, напевно, з відчаю.

Що то за людина, що то за родина?
В небі і над лісом почорніла днина.
Гострий дзвін сокири пролунав до болю,
А душа прощалась з вічною любов'ю.

П р и с п і в.

Плакала берізка у квітневім лісі,
З неї сік точився, як сльоза по листі.
Наче кров із рани, — боляче дивиться,
Плакала берізка — ніжна, білолиця.

П р и с п і в.

ШКОЛО МОЯ

Школо моя, я ніколи тебе не забуду.
Школо моя, мов домівка
в дитинстві була.
Школо моя, ти не знаєш, як син
тебе любить.
Школо моя, мов за руку в життя повела.

П р и с п і в:

Мов сонце, світи, моя школо.
Яка ж ти красива й нова!
Ти — щастя, і юність, і воля.
Майбутнє — у центрі села.
Мов сонце, світи, моя школо.
Дитинства мого дивний край.
Тебе не забуду ніколи,
І ти мене не забувай.

Пам’ять моя зберігає воєнне дитинство,
Травень ясний і тяжкі повоєнні літа.
Хлопці з села поставали навік обеліском,
І школярі на лінійку збиралися там.

П р и с п і в.

Школо моя, ти є перша свята альма-матер.
Рідна моя, ти надійний в житті оберіг.
В серці навік та любов до людей,
що дала ти,
Совість і честь, і початок справдешніх
доріг.

П р и с п і в.

НЕ В ГРОШАХ ЩАСТЯ

Про гроші, кажуть, можна «симфонію»
складать,
А я про гроші пісню вам хочу заспівать.
Сказав мудрець: «Багатство і розум —
Божий дар».
Ім'я його відкрию вам — це Світу Володар!

П р и с п і в:

Не в грошах щастя, а щастя в щасті.
А буде щастя, будуть і гроші.
Щастя — у щасті, у щасті — гроші!
Добра вам зичу, люди хороші!

Є «вимучені» гроші, бувають і «легкі»,
Та якщо їх багато, які ж вони тяжкі.
Сказав мудрець: «З грошима не треба
загравать.
У банку, а не в банці потрібно їх тримать».

П р и с п і в.

Хто прагне тільки брати, той впертий, мов осел.
Вмій трохи віддавати, бо заберуть усе.
Фінанси — річ хороша, про це нема питань,
Та важливіш за гроші духовний капітал.

П р и с п і в.

ВОНА ЦИГАРКОЮ НЕ СМАЛИТЬ

Вона цигаркою не смалить,
Брюнетка дивної краси —
Такої слави їй замало,
В обійми юнку попроси.

П р и с п і в:

Вона палає без вогню,
Чарує вродою серця.
І будить піснею весну,
В очах вимріює сонця!

Не будь сміливим надто, хлопче,
Коли смуглянці йдеш настріч —
Заглянь на мить у карі очі —
З коханням будеш віч-на-віч.

П р и с п і в.

МИТТЄВА ЗУСТРІЧ

Віка-парижанка,
Очі, мов озерця.
Справжня полісянка,
Наче пісня серця.
Усмішка дитини,
Лагідна собою...
Врода України
Світиться жагою.

П р и с п і в:

Миттєва зустріч —
Крапля блаженства,
Я не забуду,
Залишу в серці.

Наче крила, брови,
Щоки — спілі грона,
А слова шовкові,
Як жива корона.
Будь завжди щаслива,
Ластівко паризька!
Лине крапля дива —
Мова українська.

П р и с п і в.

Я не забуду,
Залишу в серці.
Віка-парижанка...

НЕРОЗГАДАНІ СНИ

Сповитки туманів на долині —
І від того ліс і поле сині.
А трава, неначе кришталева,
І до неї горнуться дерева.

П р и с п і в:

Трава блищить росою,
Під сонцем виграє,
Чарує всіх красою,
Наснаги додає.
То наше поле рідне —
Мов доля всіх століть...
І небо, що погідне
На обріях стоїть.

Там, у сивім сонці і в тумані,
По лугівках бродять сни рахманні.
І сказала мудра наша мати:
«Ти їх, синку, встигнеш розгадати».

П р и с п і в.

Я З ЛЮДЬМИ ПОДІЛЮСЯ ДОБРОМ

Слово матері напутнє,
Змалку сходжені поля —
Чебрецева незабутня
Отча батьківська земля.
Край мій славою розніссся,
Лине зоряним шляхом —
Сонцем скроплене Полісся
Зупинилось під вікном.

Я з людьми поділюся добром,
Щоб надія не згасла в людині,
Щоб вона проростала зерном,
Як одвіку було в Україні!

І лишилось у зіницях,
Наче пам'ять у мені,
Наче білківська криниця
З небом зоряним на дні,
Край мій славою розніссся,
Лине зоряним шляхом.
Сонцем скроплене Полісся
Зупинилось під вікном.

ЛЕЛЕЧА ПІСНЯ

У лелеки власна пісня,
Хоч земля його — Полісся.
Щовесни він прилітає
І живе у нашім краї.

П р и с п і в:

Мій лелеко-лелеченько,
Вернись у рідний край,
Неси тепло здалеченька
І нас не забувай.

Тут і небо, і дорога,
І ріка тече розлога.
Тут знаходить кожна птиця
Щось поїсти і напиться.

П р и с п і в.

Тут батьки і діти знають:
Лелечата ж виростають.
Тут і ми — крилаті діти —
На землі вчимося жити.

П р и с п і в.

КОЛИСКОВА

Домівка і сад, і діброва,
І материн голос у цвіті —
То пісня моя колискова,
Моя найміліша у світі.
Наш сад і лугівка шовкова,
І росяна в травах стежина —
То пісня моя колискова,
То пісня моя колискова
Для мене і мами єдина.

П р и с п і в:

Колискова пісня, колискова —
В ній озвалась нива і діброва.
Колискова пісня, колискова —
В ній співуча материна мова.

Я чую мелодію слова,
Що наче віщує погоду.
То пісня моя колискова,
Що лине від роду до роду.
Домівка і сад, і діброва,
І материн голос у цвіті —
То пісня моя колискова,
То пісня моя колискова
Моя найміліша у світі.

П р и с п і в.

КІТ РУДИЙ

В лісі на галявині —
Сонячна пора.
Кіт рудий з-під явора
Скоса позира
На пташок у вітах —
Тільки все дарма:
Хоче кіт злетіти,
А крилець нема!

П р и с п і в:

Кіт рудий, кіт рудий,
Ти до лісу не ходи.
Вмийся лапкою лишень
Та й лови собі мишей.
Кіт рудий, кіт рудий,
Ти до лісу не ходи.
Щоб не сталося біди,
Обійди!

Моститься під кущиком
І засне ось-ось...
Наче з цепу спущений,
Мчить у сон Барбос.
Мить — аж стовбур гнеться!
До пташок летить,
Гордо з піднебесся
Позирає кіт!

П р и с п і в.

ДЗВІН ЖИТТЯ

Вереснева, смаглява пора,
Наче небо, прозориться днина.
І до школи біжить дітвора,
Веселіє моя Україна.
Земле рідна, колиско життя,
Ти моє чебрецеве дихання.
Тут під сонцем розквітли чуття,
Як під серцем квітують жадання.

П р и с п і в:

Для мене добрий сміх — то дзвін життя,
Щоб усміхались мати і дитя.
Для мене сміх — то чисте джерело.
Щоб веселіше у житті було.
І, звісно, сміх — то наша доброта,
Нехай світліють душі і літа.

Поміж вербами сива ріка
Разом з небом і сонце купає.
І школярська ласкава рука,
Мов пелюсточку, гілку торкає.
Як життя, ти мужній і зростай,
Я ж води принесу від криниці.
А без тебе збідніє наш край,
Засумують і люди, і птиці.

П р и с п і в.

АРТЕК

Тут, біля моря, у теплі,
На кримській сонячній землі,
Тут подружилися вони,
Мов птахи, доньки і сини.

Як моря сріблясту блакить,
Що з ночі квітне і яскрить,
Мов неба сяюча яса,
Мов радості жива сльоза.

П р и с п і в:

Артек, Артек зріднив їх назавжди,
Мов краплі чистої води,
І віру всім подарував,
Як віковічну зелень трав.
Артек, Артек — республіка життя,
Розцвіття мрій, думок, чуття...
Вінець свободи і пісень,
Що наближа прийдешній день.

Минеться літо і зима,
Розвіється нічна пітьма,
І в мирний чи в тривожний час
Артек згадається не раз.

Та в пам'яті у дітвори
Лишились відсвіти зорі,
Що вже не згаснуть у світах,
Як слово дружби на вустах.

П р и с п і в.

ЛІТО-ЛІТЕЧКО

Червень — росами червіньковий,
Вже збудились і поле, і ліс...
Ген іскриться луг світанковий,
Наче бризки щасливих сліз.

Пахне літо всім різноцвіттям,
Легко дихати в ріднім краю.
А дерева — і листям, і віттям,
Наче скроплюють душу мою.

П р и с п і в:

Літо-літечко прийшло,
Все довкола зацвіло.
Пахне зблизька і здаля
Рідна матінка-земля!

Тут з природою можна злитись,
Щоб шукали в зеленій імлі...
А стаєш, як прадавній витязь,
На сторожі коло землі.

Річка стишена і дорога,
Кожне слово, мов рідне дитя.
Та не гасне в душі тривога —
За людей, за добро, за життя.

П р и с п і в.

НЕ ВТРАЧАЙ ВЕСНУ

Рано-вранці, до схід сонця
Зозуля кувала —
Довгі роки життя людям
Щедро дарувала.
Ой зозуле, пташко рідна,
Мабуть, дуже ти самітня,
То поклич же солов'я —
Найкращого скрипаля.

П р и с п і в:

Прокидайся, чоловіче!
Не проспи весну-красну!
Бо цю дивну пору року
Гріх не бачить наяву.
Все життя кругом вирує,
Радість серце обійма,
Йде до нас весна-красна:
Все в природі ожива!

Соловейко враз затьохкав
Серед птиць на всі лади,
Горобців він розполохав,
Ще й ворону розбудив!
Гул у лісі наростав —
Вже пташиний світ не спав.
У веселім хороводі
Світ навколо закружляв.

П р и с п і в.

ОЛІВЕЦЬ-ХУДОЖНИК

Папером ходить олівець
То навскоси, то навпростець.
При сонечку чи при негоді
Малює він собі, та й годі.

П р и с п і в:

Ось дім наш, поле і ріка
Тече блакитна і стрімка.
Та ще і світиться до дна,
А в річці неба яснина.
Олівець-художник.

Малюй, олівчику, дерзай —
Це наш чудовий рідний край.
Він зроду славиться садами
І почастує всіх плодами.

П р и с п і в.

ПЛАНЕТА МОЇХ НАДІЙ

Засвічує місто вогні, —
Світлішає в кожному домі.
Ще й зорі зоріють мені —
Оті, що душі невідомі.

П р и с п і в:

До світла стежина, стежина,
Дорога до світла, до світла...
Немов Україна, немов Україна
І в небі розквітла.

Зоря — то планета життя,
Що вабить завжди мої очі...
Тому і думки, і чуття
Вирують, не сплять до півночі.

П р и с п і в.

Квітує прозориста ніч,
Узявши красу мого краю.
Полину я зорям навстріч —
І небо своє розгадаю.

П р и с п і в.

РОМАШКА І РАЙДУГА

Взяла ромашку — квітку долі,
Що ти мені подарував.
І вмить, як є — на видноколі,
Заграла райдуга між трав.

П р и с п і в:

Ромашка, наче райдуга,
Розквітла серед літа, —
Весела, як веселочка,
І в небі розповита.

Я ще назву її веселка —
Ту райдугу, що в небокраї...
Під нею пролетів лелека.
І з річки воду набирає.

П р и с п і в.

СПОГАДИ ПРО ДНІПРО

Горів весь захід над Дніпром,
Неначе ватра на узліссі,
А ми встрічалися гуртом
У тім липневім лісі.

Тепер я з вами на Дніпрі
Гойдаю хвилі голубі,
А біля нас снують дніпрянки,
Як чорноокії циганки.

А в небі місяць молодий
Козацькі вуса підкрутив.
І весь Дніпро в огнях горів,
Та я це місто полюбив.

Я народився в літні дні
На берегах Славутича.
І тут історія моя,
Як хвиля сивого Дніпра.

І ЗНОВУ В СЕРЦІ РОЗЦВІЛА ЛЮБОВ

І знову в серці розцвіла любов…
Як я жила без тебе — не збагну,
Чекала долю з трепетом у серці,
З'явився ти — і розбудив весну.
Моє кохання у тобі озветься…
Та перша зустріч в пам'яті моїй
В душі травнево-радісно зоріє,
Ти полонила поглядом надій,
Здійснила сподівання й мої мрії.

П р и с п і в:

І знову в серці розцвіла любов…
Вона, мов сонце, душу зігріває.
До тебе в мріях лину знов і знов —
І щастя більшого в житті немає.

Щодня чекаю зустрічей твоїх,
Так мрію заглянути в твої очі.
Моя любов до тебе — в сто доріг,
З тобою хочу бути дні і ночі.
До тебе я, кохана, знов лечу
На крилах ясних, вірно-лебединих,
Любов я нашу щастям освічу,
Ти знай, що на землі лиш ми єдині.

П р и с п і в.

ПРИЛЕТІЛИ ЛЕБЕДІ

Прилетіли лебеді –
посланці небес,
Посідали лебеді
та й на синій плес.
На білоцьку землю
лебеді прийшли
І щасливу долю
людям принесли.

Лебеді біляві
по воді пливуть,
Лебеді поліські
землю бережуть.
Білі, білі лебеді ...
голуба вода,
Щоб була земля моя
вічна молода.

Хай ростуть лебедики,
на крило встають,
До Вкраїни рідної
нам любов несуть.
Хай завжди щасливою
буде доля в нас.
Прилетіли лебеді
та й у добрий час.

Лебеді біляві
по воді пливуть,
Лебеді щасливі
землю бережуть.
Білі, білі лебеді…
голуба вода,
Щоб була земля моя
вічна молода.

ОБЕРІГ ПАМ’ЯТІ

Весною в рідному краю
Я знов з травою розмовляю
І думу зважую свою,
Мов небо зоряного краю.

Тут хати отчої поріг,
Тепло родинної оселі...
І пам’ять, наче оберіг,
Тримає дні —
сумні й веселі.

По краплі засвічу красу —
І стане ще світліше в світі.
Її ж, мов серце, пронесу
В однім довічнім заповіті.

Тут хати отчої поріг,
Тепло родинної оселі...
І пам’ять, наче оберіг,
Тримає дні —
сумні й веселі.

ДІВЧА БУЛО УСМІХНЕНЕ

Дівча було усміхнене, грайливе,
Хоч виповнилось їй сімнадцять літ.
Попереду — життя широка нива
І хоч жорстокий, та зваблививий світ.

Для неї ще не раз весна розквітне
Барвистими веселками обнов,
Нехай же світить небо дивоцвітне,
А на землі збувається любов.

Найперші проліски весни
В обіймах сонця і блакиті
Коханій радість принесли —
І потепліло в цьому світі.

Дівча було усміхнене, грайливе,
Хоч виповнилось їй сімнадцять літ.
Попереду — життя широка нива
І хоч жорстокий, та зваблививий світ...

БЕРЕЗНЕВА ЗАМЕТІЛЬ

Раптова березнева заметіль
У гості завітала на прощання —
Сипнула щедрим снігом звідусіль,
Мов знала, що снага її остання.

І тихо-легко слалась на поля,
Даруючи свої білясті мрева...
Та вже весною дихала земля
І набухали соками дерева.

Летюча мить у сніжного життя.
І тільки зроду вічне проростання.
Так і людські нестримні почуття
Віщують нам і зустріч, і прощання.

ТРАВНЕВА СПОВІДЬ

Співали в травні солов'ї,
І ми їх слухали до ранку...
Збентежені думки мої
Лягли на землю-полісянку.
Білів туман у сивині,
І не ховав свого я болю.
Снувались роздуми сумні,
Що ми розлучені з тобою.

П р и с п і в:

Забуду співи солов'я,
І радість на вітрах загине.
Повір і знай, без тебе я
Не піднімусь на верховини.
Та й сам я — вітер без мети,
Колючий, мов гілки ожини,
Народжений для самоти
І недосяжний для дружини.

І що без тебе ця весна,
Немов загублена підкова.
Немов обірвана струна
Мого обпаленого слова.

Хоч любий образ у мені,
І ти в уяві, мов ікона,
Та затужила в глибині
Душа, як птаха безборонна.

П р и с п і в.

НАМИСТО

Французи на березі Сени,
Мелодія горнеться до зорі.
Та прилинув голос до мене
Вітром, скупаним у Дніпрі.

Вежа Ейфеля світиться
людям,
Як намисто, вогнями горить.
Хто побачить її — полюбить,
Незабутня паризька мить.
Паризька мить...

ПЕКЛО

Пересторога всій Землі
І людству теж пересторога —
Звучить удень, в нічній імлі,
Проймає все життя тривога...
Чорнобиль — слово, як набат,
То наше пекло, наша доля...

Нема повернення назад,
Лише для хмар жахке роздолля.
Прозрійте, люди! Ще не смерть!
Ще винуватці поміж нами...
Землі не зледеніла твердь,
Ще нас плодами почастує,
Ще почастує нас плодами.

Пересторога всій Землі
І людству теж пересторога...

ТЕРЕН ЦВІТЕ

Терен цвіте... І дорога, дорога терниста
Знов і знов пригадалась мені.
Тільки зізнаюсь: душа моя чиста,
Наче вода на стрімкій бистрині.

Я поспішаю встигнути всюди,
Тільки короткий мій час і вік...
Думаю, скажуть ще совісні люди:
«Жив поруч з нами сіяч, трудівник!»

Терен цвіте, терен цвіте.

НЕБЕСНИЙ РУШНИК

На рушнику вечірнього неба
Замерехтіли виткані зорі.
А вечір пахне димком і медом,
І молодик, як господар, в дозорі.

Він стоїть на сторожі любові,
Що, либонь, і йому не чужа.
Тож віддам я пошану свою рушникові,
Де любов — то небесна душа.

На рушнику вечірнього неба
Замерехтіли виткані зорі.
А вечір пахне димком і медом,
І молодик, як господар, в дозорі.

ОСІННЯ РАЙДУГА

Осіння райдуга.
Я вмиваюсь туманами осені,
Хоч і літо несу на чолі...
Цвіт поліської житньої просині
Бережу, наче пам’ять землі.

Осіння райдуга...
Це ж вона, наче сонце в негоду,
По краплині висвічує знов —
Кожну стежку мого родоводу,
Кожен зацвіт лугів і дібров.

Все для мене тут рідне і звичне.
Яснозоро думкам і чуттям...
Це Полісся моє споконвічне,
Перевите добром і життям.
І добром, і життям!

ЯНИЧАРСТВО

Мене питають, навіть часто:
Що найстрашніше для країни?
Відповідаю: – яничарство,
Що десь приховане в людині.
Та яничари – то не людство,
А зрада,
        підлість і падлюцтво.
І найстрашніше для держави
Його підступне, люте жало,
Яке, на жаль, повсюди нині
Стрічаєш в рідній Україні.

ШЕВЧЕНКОВЕ ТЯЖІННЯ

I

З “Кобзаря” починалось
дитинство моє,
І Шевченко від роду стояв насторожі –
Біля нашої хати у поліськім краю,
Біля серця мого, що страждало
без ласки людської.
І тоді я збагнув, що єдиний Кобзар
Став за батька мені
у часи лихоліття.
Щоб сьогодні я серцем і пам’яттю з ним
Твою долю плекав,
твоє Слово беріг, Україно.

II

Думками так часто я звертаюсь до нього.

Та певен, що всі ми, українці, шукачі долі і волі своєї, не розлучались з отим правічним і сущим: “Борітеся – поборете!”

Тому вимріяне, виплекане і зболене Шевченкове – то наше всечасне і непроминуще.

До Шевченка – щодня, щогодини,
Як на сповідь,
нам треба іти.
В його пісні – душа України,
А без неї нема висоти.

ЛЮДИНА – СКРИПКА

Людина – скрипка,
що звучить завжди,
Людина – то мелодія,
яка ніколи не затихне...
Так світ очей звикає до води,
Я вірю, так до музики
тривожний Всесвіт звикне.

ПРО АВТОРА

Володимир Павлович Матвієнко народився 5 січня 1938 року в селі Білка Коростенського району Житомирської області. У 1959 році закінчив Київський фінансово-економічний інститут за спеціальністю «Фінанси і кредит», а у 1967 році — аспірантуру при Київському інституті народного господарства. Звання професора В.П. Матвієнко здобув у 1992 році.

Трудову діяльність він розпочав у 1959 році на посаді кредитного інспектора Жданівського відділення Будбанку СРСР Донецької області. З 1964 року — керуючий Артемівським відділенням Будбанку, з 1967 року — заступник керуючого Донецькою обласною конторою Будбанку СРСР, з 1972 року — керуючий Дніпропетровською обласною конторою, з 1979 року — заступник керуючого, а з 1982 року — керуючий Українською республіканською конторою Будбанку СРСР. Упродовж 1987—1991 років працював на посаді Голови Правління Українського республіканського банку Промбудбанку СРСР. В.П. Матвієнко одним із перших серед банкірів колишнього СРСР почав впроваджувати у практику банківської справи новітні комп'ютерні технології.

У 1991 році Володимира Матвієнка було призначено першим Головою Правління Національного банку України. Незважаючи на матеріальні і фінансові труднощі, відсутність в Україні досвіду побудови центрального банку, він здійснив масштабну організаційну роботу зі створення центрального банку країни, побудови дворівневої банківської системи, реєстрації перших комерційних банків. Володимир Павлович Матвієнко був ініціатором створення української національної валюти — гривні. Він затвердив зразки перших купюр, заклав основи для самостійного випуску українською державою власних грошових знаків.

У 1992 році В.П. Матвієнко створив та очолив Український акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк (Промінвестбанк), головна мета діяльності якого полягала у фінансовому забезпеченні розвитку національного товаровиробника, інвестиційній підтримці оновлення основних фондів в економіці, наданні клієнтам усього спектра сучасних банківських послуг. Під керівництвом Володимира Матвієнка Промінвестбанк надав десяткам тисяч національних товаровиробників усіх галузей економіки вагому фінансову підтримку, яка дала змогу їм динамічно розвиватися, відновити та збільшити виробництво,

модернізувати технічну та технологічну базу. Правильно обрана стратегія забезпечила Промінвестбанку успішний довгостроковий розвиток, формування солідної клієнтської бази. Завдяки якісній діяльності банку, його надійності, впровадженню новітніх банківських технологій авторитетним англійським журналом «The Banker» тричі, в 2003, 2004 та 2006 роках, було визнано Промінвестбанк «Банком року в Україні».

У 2004 році за визначні особисті заслуги перед Українською державою у розвитку банківської системи, багаторічну самовіддану працю і громадську діяльність Володимиру Павловичу Матвієнку присвоєне звання Героя України із врученням ордена Держави.

Як видатний фінансист і патріот України Володимир Матвієнко нагороджений високими державними нагородами — орденом Дружби народів, Почесними відзнаками Президента України — «Орденом Князя Ярослава Мудрого» IV та V ступенів, «За заслуги» III ступеня, Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, Почесною грамотою Верховної Ради України, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, а також відзначений багатьма орденами і медалями за заслуги у галузі економіки та банківської справи, науко-

ву, громадську та благодійну діяльність. Володимир Павлович — лауреат міжнародних премій «Дружба» та «Слов'яни», неодноразовий переможець Міжнародного відкритого рейтингу популярності та якості товарів і послуг «Золота Фортуна», володар премії «Прометей Престиж» IV Загальнонаціональної програми «Людина року 99» у номінації «Фінансист року».

У 2010 році за активну участь у відродженні й розвитку Козацтва Запорозького в Україні В.П. Матвієнка нагороджено Грамотою та Золотою Зіркою «Герой Козацтва» та орденом «Гетьман Петро Сагайдачний», а у 2012 році — медаллю «Січовий отаман Сірко» Міжнародної громадської організації «Козацтво Запорозьке».

Успішна діяльність В.П. Матвієнка дістала міжнародне визнання. За внесок у розвиток фінансової системи, створення сучасної ефективної банківської структури та розвиток міжнародної співпраці у банківській сфері Голова Правління Промінвестбанку України Володимир Матвієнко нагороджений орденом Пошани Міжнародної кадрової академії. Міжнародний біографічний центр (Велика Британія) присвоїв йому почесне звання «Людина року 1998—1999». За видатні досягнення в га-

лузі економіки й банківської справи його нагороджено дипломом і срібною медаллю «За заслуги в XX столітті». Ім'я Володимира Матвієнка занесене до Міжнародного біографічного довідника, Міжнародного довідника відомих інтелектуалів, довідників «2000 видатних інтелектуалів XXI століття», «500 найвидатніших діячів нового тисячоліття», «Найвидатніші мислителі XXI століття». В.П. Матвієнко — почесний професор Міжнародного віденського університету, почесний член Ради Директорів Американського біографічного інституту, володар Лаврового вінка та звання «Лауреат міжнародної премії за особисті досягнення та заслуги перед суспільством», кавалер Дипломатичного ордена, нагороджений медаллю Пошани, яка є символом поваги та визнання у США, та багатьма іншими міжнародними нагородами.

Згідно з офіційним свідоцтвом Кримської астрофізичної обсерваторії малій планеті, відкритій 5 вересня 1978 року та зареєстрованій у міжнародному каталозі під номером 6622, присвоєно ім'я МАТВІЄНКО.

Професор Володимир Матвієнко — дійсний член Академії інженерних наук України, Української академії економічної кібернетики, Української екологічної академії наук,

почесний член Української академії архітектури, академік Академії економічних наук. Автор монографій та книг «Держава і банки» (1996 р.), «Автограф на гривні» (2000 р.), «Роздуми банкіра» (2002 р.), «Промінвестбанк: стратегія відтворення» (2002 р.), «Філософсько-економічні погляди» (2003 р.), «Желаемое и действительное (правы ли классики)» (2003 р.), «Моє село» (2004 р.), «Планета життя» (2006 р.), «Самотужки по життю» (2007 р.), «Твій син, Україно!» (2012 р.). З 2016 року В.П. Матвієнко є членом редакційної колегії газети письменників України «Літературна Україна».

В.П. Матвієнко є засновником Київського інституту банківської справи. Досягнення інституту, який готує для України майбутнє покоління банкірів, дістали гідне суспільне визнання. За багаторічний внесок у розвиток освіти професор В.П. Матвієнко нагороджений відзнаками Міністерства освіти України «Відмінник освіти України» та «Петро Могила», знаком пошани «За сумлінну службу II ступеня» Українського фонду науково-економічного та юридичного співробітництва та відзнакою «За розбудову освіти» Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності.

Володимир Павлович — заслужений діяч мистецтв України, член правління Асоціації діячів естрадного мистецтва України. Автор поетичних та пісенних збірок «Люблю я свою Україну» (1997 р.), «На рідних роздолах» (1999 р.), «Пісне моя зоряна» (2001 р.), «Душі моєї хвилювання» (2001 р.), «Оберіг пам'яті» (2001 р.), «В серці маю Україну» (2008 р.) та збірки афоризмів «Дотепні слова» (2005 р.). Понад 30 пісенних творів В.П. Матвієнка відзначено дипломами міжнародних та всеукраїнських музичних фестивалів і конкурсів «Пісенний вернісаж», «Шлягер року» та ін. Володимира Матвієнка нагороджено Почесною відзнакою Міністерства культури і мистецтв України «За досягнення в розвитку культури і мистецтв» та медаллю «Заслужений діяч естрадного мистецтва України». Пісні Володимира Матвієнка у виконанні відомих українських співаків представлені на численних компакт-дисках, зокрема у 2013 році видано альбом «Українські народні пісні та романси. Від Шевченка до Матвієнка» із пісенними творами у виконанні народного артиста України Ф. Мустафаєва.

Відомий в Україні та за її межами меценат В.П. Матвієнко підтримує мистецтво, культуру, освіту. Його діяльність на посаді Голови

Правління Промінвестбанку була спрямована на служіння інтересам суспільства. У 1992—2008 роках Промінвестбанк брав активну участь у реалізації різноманітних суспільно вагомих проектів. Так, на розвиток національної науки, культури, мистецтва та спорту було вкладено понад 100 млн грн. Благодійну допомогу банку отримали знедолені діти та інваліди, ветерани війни. Промінвестбанк фінансово підтримав лікарні та медичні об'єднання в усіх регіонах України, а киянам подарував новий дитячий садочок для дітей з вадами мови. Промінвестбанк брав участь у відродженні таких духовних святинь, як Михайлівський Золотоверхий собор, Успенський собор Києво-Печерської лаври.

Сьогодні В.П. Матвієнко на волонтерських засадах надає допомогу військовослужбовцям України — учасникам бойових дій та членам їхніх сімей. Патріотичні пісні Володимира Матвієнка підтримують бойовий дух українських бійців, які знаходяться на передовій, захищаючи свободу, незалежність та територіальну цілісність України.

Багато уваги В.П. Матвієнко приділяє відродженню свого рідного села Білка Коростенського району Житомирської області. У селі збудовано Будинок культури, де відкрито «Му-

зей історії села Білка», медико-оздоровчий центр, школу, яка носить ім'я В.П. Матвієнка. Побудовано двоповерховий житловий комплекс, комплекс «Молодіжна естрада», кав'ярню, водогін артезіанської води. Здійснено телефонізацію міста Коростеня та сіл Коростенського району, у с. Щорсівка Коростенського району відкрито філію лікарні Святої Олени для одиноких людей літнього віку. У 2012 році центральний майдан села Білка названо на честь Володимира Матвієнка, а вдячні білківчани встановили у центрі рідного села стелу на честь 75-річчя свого видатного земляка В.П. Матвієнка.

У 2015 році у Києві урочисто відкрито Виставку-музей творчості Героя України Володимира Матвієнка. Головна мета створення музею — допомогти обдарованій патріотичній молоді України розкрити свій потенціал, ознайомити громадськість із життєвим шляхом її видатних синів.

МАТВІЄНКУ
ВОЛОДИМИРУ
ПАВЛОВИЧУ
*за визначні особисті заслуги
перед Українською державою
у розвитку банківської системи,
багаторічну самовіддану працю
і громадську діяльність*
присвоєно звання
ГЕРОЙ УКРАЇНИ
з врученням ордена
ДЕРЖАВИ

Президент України Л.Кучма

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

Указ Президента України
від 20 жовтня 2004 року № 1279

Матвієнку
Володимиру
Павловичу

Указом
Президента України
від 20 жовтня 2004 р.
№ 1279

присвоєно
звання ГЕРОЙ УКРАЇНИ
з врученням
ордена ДЕРЖАВИ

Президент
України
Л. Кучма

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ
МП

Орден № 113
Посвідчення № 108

Серія ОД №010121

Звання Герой України та орден Держави. 2004 рік

Орден князя
Ярослава Мудрого
IV ступеня. 2002 рік

Орден князя
Ярослава Мудрого
V ступеня. 1997 рік

ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ

„Заслужений діяч мистецтв України"

ПРИСВОЄНО УКАЗОМ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Матвієнку
Володимиру Павловичу

За самовіддану працю, визначні особисті заслуги
в державному будівництві, соціально-економічному,
науково-технічному і культурному розвитку України
та з нагоди 8-ї річниці незалежності України.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

Президент України Л. КУЧМА

м. Київ

№ 742

«21» серпня 1999 р.

Нагрудний знак та свідоцтво про присвоєння почесного звання «Заслужений діяч мистецтв України». 1999 рік

Міністерство культури і мистецтв України

Почесна відзнака

"За досягнення в розвитку культури і мистецтв"

Нагороджується

Матвієнко Володимир Павлович

Міністр Ю.П. Богуцький

№ 720 від 09 березня 2004 р.

Міністерство культури і туризму України
Київська міська державна адміністрація
Національна телекомпанія України
ТРК „Київ"

Асоціація діячів естрадного мистецтва України
Київська міська рада
Національна радіокомпанія України
Агенство охорони прав виконавців

XVI Всеукраїнський фестиваль сучасної української естрадної пісні

«ПІСЕННИЙ ВЕРНІСАЖ - 2005»

ДИПЛОМ

Нагороджується ЛАУРЕАТ ФЕСТИВАЛЮ

ВОЛОДИМИР ПАВЛОВИЧ МАТВІЄНКО,

Міністерство культури і туризму України
Національна радіокомпанія України
Національна телекомпанія України
Агентство охорони прав виконавців
Міжнародний центр культури і мистецтв

Асоціація діячів естрадного мистецтва України
Київська обласна державна адміністрація
Київська міська державна адміністрація
Київська міська державна телерадіокомпанія
Міністерство внутрішніх справ України

ДИПЛОМ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ СУЧАСНОЇ ЕСТРАДНОЇ ПІСНІ «ПІСЕННИЙ ВЕРНІСАЖ»

НАГОРОДЖУЄТЬСЯ

ВОЛОДАР "ГРАН-ПРІ"

ВОЛОДИМИР МАТВІЄНКО

за тексти пісень у виконанні лауреатів фестивалю

Голова журі —
Герой України, Народний артист України,
академік Анатолій АВДІЄВСЬКИЙ

Члени журі

2007р.
м.Київ

ДИПЛОМ

Нагороджується

Матвієнко Володимир

За вагомий внесок у розвиток української культури та мистецтва

Голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності — В.О. Яворівський

Президент Українського видавничого консорціуму — В.В. Болгов

ОФИЦИАЛЬНОЕ СВИДЕТЕЛЬСТВО

о присвоении названия

малой планете

Крымская астрофизическая обсерватория, участник международной программы наблюдений и исследований малых планет Солнечной системы, настоящим свидетельствует, что малая планета, открытая в Крымской астрофизической обсерватории и зарегистрированная в международном каталоге под номером

6622

получила имя

МАТВИЕНКО

в честь

ПРОФЕССОРА

Владимира Павловича Матвиенко,

известного украинского ученого в области экономики,
Председателя Правления Проминвестбанка Украины

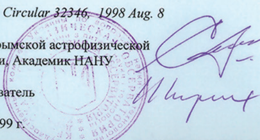
Официальное сообщение Международного Астрономического Союза:

(6622) Matvienko = 1978 RG_1

Discovered 1978 Sept. 5 by N. S. Chernykh at the Crimean Astrophysical Observatory.

Named in honor of Vladimir Pavlovich Matvienko (born 1938), Ukrainian economist, author of many works on economics and banking and a member of the Ukrainian Academy of Ecological Sciences. He is also a poet, and some of his poetic works have been set to music.

Minor Planet Circular 32346, 1998 Aug. 8

Директор Крымской астрофизической обсерватории, Академик НАНУ — Н. В. Стешенко

Первооткрыватель — Н. С. Черных

29 января 1999 г.

Люблю я поліську природу, де ліс понад річкою Уж

МОЄ РІДНЕ СЕЛО БІЛКА

Будинок культури

Майдан Володимира Матвієнка

Медико-оздоровчий центр

Котеджі для молодих спеціалістів

Папа Римський вручає нагороду. Ватикан, 1995 р.

Виступ на Міжнародній конференції в Гарвардському університеті. США, 1991 р.

Творчий процес

Зала Виставки-музею творчості Героя України
Володимира Матвієнка

На Майдані, на Майдані люди повставали
І за волю — свою долю життя віддавали…

Боєць 12-го мотопіхотного батальйону м. Києва Денис Горлач в Артемівську біля будинку, де у 1963—1967 рр. мешкав Володимир Матвієнко

Учасники оборони дебальцевського плацдарму — бійці 12-го мотопехотного батальону м. Києва

Бійці на передовій читають вірші Володимира Матвієнка

Мамо-Україно, ми ж не цвіт-полин,
За твою свободу станем — як один!

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО 3
ДО УКРАЇНИ — ЯК ДО ХРАМУ 23
ЛЮБЛЮ Я СВОЮ УКРАЇНУ 24
СВІТИ, СВІТИ, МІСЯЧЕНЬКУ 25
В СЕРЦІ МАЮ УКРАЇНУ 27
ЗАПОВІДАНЕ 28
СИНИ УКРАЇНИ 29
ЧОРНИЙ ВОРОН 30
ЗРАДНИКИ 31
ПОВСТАНЬ, УКРАЇНО! 32
ПОВЕРТАЙТЕСЬ ЖИВИМИ З ВІЙНИ 33
В ЗЕЛЕНІМ СЕЛІ НА ПОЛІССІ 35
МАКИ ЧЕРВОНІ 37
МАРШ ПАТРІОТІВ УКРАЇНИ 38
КНЯЗЮ ВОЛОДИМИРУ 39
ВЕЛИЧАВІ КАРПАТИ 40
МОЄ ПОЛІССЯ 42

ЗА ТИХ, ХТО ТВОРИТЬ УКРАЇНУ 43
СТОЯТЬ НА РЕЙДІ КОРАБЛІ 44
КАТЕРИНА 45
СИБІРСЬКИЙ ВАЛЬС 46
КОЗАЦЬКА ДОЛЯ 47
ГОЛОС ДИВОКРАЮ 48
УКРАЇНСЬКИЙ КОРОВАЙ 49
ТВОРІТЬ УКРАЇНУ! 50
СОНЯЧНА ПІСНЯ 51
ДОРОГА СПОГАДІВ МОЇХ 53
СЕВІЛЬЯ 54
СТОЛЬНИЙ ГРАД КИЇВ 55
ПІСНЕ МОЯ ЗОРЯНА 57
МАДРИД 58
КОРІННЯ СУОМІ 59
ПАРИЖ КАШТАНОВИЙ 60
ЗЕМЛЯ МОЇХ БАТЬКІВ 61
ДІВЧИНА-КРАСА 63
ДІВКА-ЛИХОДІЙКА 65
БІЛКІВСЬКЕ НЕБО 67
СПОГАДИ 68
СРІБНА ТОПОЛИНА 70
ЛІТО 71
ШИЛА 72

ЧАРІВНА МИТЬ 73
ТЕРЕН-ЖИТТЯ 74
КАЛИНА 75
ТРИ ВЕСНИ 76
ОДВІЧНИЙ ГОЛОС 77
ТРАВИ 78
МОЯ ЗОРЯ 79
ГРЕЦЬКА ОДІССЕЯ 80
НА БЕРЕЗІ АТЛАНТИКИ 81
КИЇВСЬКЕ НЕБО 82
ПОЛІСЬКІ В'ЯЗИ 84
ХЛОПЦІ З УКРАЇНИ 85
ПРОВОДЖАЛИ МАТІР 87
ПЛАКАЛА БЕРІЗКА 88
ШКОЛО МОЯ 89
НЕ В ГРОШАХ ЩАСТЯ 91
ВОНА ЦИГАРКОЮ НЕ СМАЛИТЬ 92
МИТТЄВА ЗУСТРІЧ 93
НЕРОЗГАДАНІ СНИ 95
Я З ЛЮДЬМИ ПОДІЛЮСЯ ДОБРОМ 96
ЛЕЛЕЧА ПІСНЯ 97
КОЛИСКОВА 98
КІТ РУДИЙ 99
ДЗВІН ЖИТТЯ 100

ЗМІСТ

АРТЕК 101
ЛІТО-ЛІТЕЧКО 103
НЕ ВТРАЧАЙ ВЕСНУ 104
ОЛІВЕЦЬ-ХУДОЖНИК 105
ПЛАНЕТА МОЇХ НАДІЙ 106
РОМАШКА І РАЙДУГА 107
СПОГАДИ ПРО ДНІПРО 108
І ЗНОВУ В СЕРЦІ РОЗЦВІЛА ЛЮБОВ 109
ПРИЛЕТІЛИ ЛЕБЕДІ 110
ОБЕРІГ ПАМ'ЯТІ 112
ДІВЧА БУЛО УСМІХНЕНЕ 113
БЕРЕЗНЕВА ЗАМЕТІЛЬ 114
ТРАВНЕВА СПОВІДЬ 115
НАМИСТО 117
ПЕКЛО 118
ТЕРЕН ЦВІТЕ 119
НЕБЕСНИЙ РУШНИК 120
ОСІННЯ РАЙДУГА 121
ЯНИЧАРСТВО 122
ШЕВЧЕНКОВЕ ТЯЖІННЯ 123
ЛЮДИНА – СКРИПКА 125
ПРО АВТОРА 126
ФОТОІЛЮСТРАЦІЇ 135

Літературно-художнє видання

МАТВІЄНКО ВОЛОДИМИР

ДО УКРАЇНИ — ЯК ДО ХРАМУ

Київ, Науково-виробниче підприємство
«Видавництво “Наукова думка” НАН України», 2016

Редактори *Алла Бельдій, Світлана Ноткіна*
Художній редактор *Ірина Савицька*
Художнє оформлення *Марини Панасюк*
Технічний редактор *Тетяна Березяк*
Коректор *Валентина Ткаченко*
Комп’ютерна верстка *Тетяни Ценцеус*

На с. 144, 147 використано
фотографії *І.Р. Алєксєєнка*

Підп. до друку 14.05.2016. Формат 70×90/32.
Офс. друк. Папір крейдяний. Гарн. Палатіно.
Ум. друк. арк. 5,63. Ум. фарбо-відб. 13,75.
Тираж 10 000 прим. Зам. № 16—276

Оригінал-макет виготовлено
у НВП «Видавництво “Наукова думка” НАН України».
Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру ДК № 2440 від 15.03.2006 р.
01601 Київ 1, вул. Терещенківська, 3

ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика»
Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4063 від 11.05.2012 р.
09117 Біла Церква 117, вул. Леся Курбаса, 4